

Živjeti zdravo kod kuće: Boravak u kući s djecom predškolske dobi

U vrijeme epidemije uzrokovane koronavirusom, mnogi od nas primorani su ostati u svojim domovima sa svojim najmlađima. Svjesni činjenice da se zdrave navike usvajaju od najranije dobi te da boravak u kući utječe na tjelesnu aktivnost, prehranu i ritam spavanja djece, donosimo najvažnije poruke koje bi Vaše dijete trebalo usvojiti o zdravim stilovima života, kao i igre koje možete igrati s djecom kako biste radili na usvajanju zdravih navika u periodu dugotrajnog boravka u kući.

1. Započnite dan doručkom!

Ne zaboravite važnost doručka, kao prvog obroka u danu. Uključite dijete u izradu obroka. Dopustite mu da odabere namirnice, sudjeluje u pripremi hrane i postavljanju stola te potom zajedno doručkuje. Razgovarajte s djetetom o važnosti doručka i vrsti namirnica koje se preporučuju za doručak.

IGRA: DOŽIVLJAJI DR. UČKA

POTREBNI MATERIJALI:

- ▶ prazni papiri
- ▶ pribor za crtanje (plomasteri, bojice, vodene boje i sl.)
- ▶ izrezani predlošci namirnica za doručak (pravilnih i nepravilnih poput slatkih žitarica, sokova, voća, raznih vrsta kruha, krafni, žitnih pahuljica, orašastih plodova, mlijeka, vode i sl.)

CILJ: razumijevanje važnosti redovite konzumacije zdravog doručka, poznавanje najzdravijih izbora za doručak

TIJEK IGRE: Upoznamo djecu s poznatim doktorom Učkom, super junakom koji pomaže djeci u svakodnevnoj konzumaciji zdravog doručka. Ovaj hrabri junak pomaže djeci zamijeniti nepravilne namirnice pravilnima. U svojem obilaženju djece koja se spremaju pojesti komad kruha s namazom od čokolade i popiti čokoladno mlijeko brzinom munje zamijenio doručak kruhom od žitarica s voćnim pekmezom i čašom mlijeka. Upitamo djecu što misle zašto je dr. Učak to napravio? Kažemo djeci da ćemo sad krenuti s dr. Učkom u sljedeću pustolovinu. Zamolimo djecu da opišu doručak koji bi dr. Učak trebao sprječiti dijete da pojede i da daju prijedlog što bi dijete moglo pojesti umjesto toga. Ako radimo s djecom mlađe dobi, djeci dajemo na izbor namirnice koje je dijete namjeravalo pojesti ranije i namirnice kojima je dr. Učak te namirnice zamijenio. Damo djeci papire i pribor za crtanje i lijepljenje kako bi izradila tanjur s doručkom koji je dijete namjeravalo pojesti i s doručkom kojim je dr. Učak prvi doručak zamijenio.

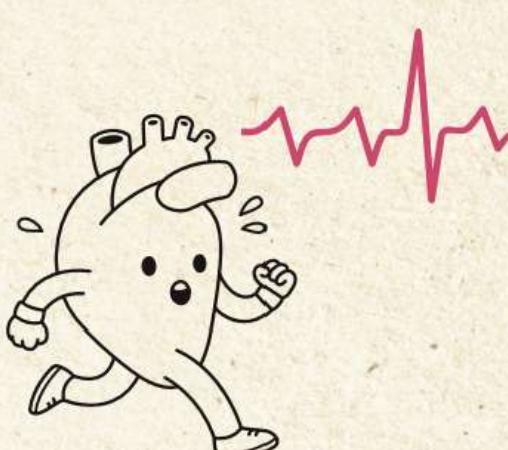
TIJEKOM AKTIVNOSTI VODIMO RAČUNA O USMJERAVANJU POZORNOSTI NA ZDRAVI IZBOR HRANE ZA DORUČAK.

*Igra preuzeta s KidsHealth.org

2. Tjelesna aktivnost čuva naše zdravlje!

Tjelesna aktivnost neophodna je za očuvanje zdravlja. Svakodnevno s djecom razgovarajte o važnosti očuvanja zdravlja srca i svaki dan osigurajte preporučene količine tjelesne aktivnosti:

- 180 minuta za tjelesne aktivnosti različitog intenziteta za djecu do šest godina kako bi sprječili dugotrajne periode sjedilačkih aktivnosti,
- 60 minuta umjerene do intenzivne tjelesne aktivnosti za djecu i mlade u dobi od šest do 18 godina.

CILJ: Upoznavanje djece s procesima koji se događaju u organizmu tijekom tjelesne aktivnosti, osvješćivanje rada srca kao mišića, važnosti odmora i dobrobiti tjelesne aktivnosti za zdravje.

IGRA: SLUŠAM SVOJE TIJELO

TIJEK IGRE: Pozovite djecu da se okupe na igru. Pljeskanjem rukama oponašajte rad srca. Upitajte djecu jesu li već nekad čula taj zvuk. Nakon nekoliko ponuđenih odgovora ako ne spomenu srce pitajte jesu li čuli taj zvuk unutar njihova tijela, potičite ih dok ne dobijete odgovor kucanje srca. Kažite djeci da će se sad prisjetiti tog zvuka i zamolite ih da skoče visoko u zrak deset puta. Pokažite im skakanje visoko iz čučnja i odbrojite djeci deset skokova. Sad neka stave ruku na prsa i osjete kako im jako kuca srce. Objasnite im da je srce mišić i kao što svaki dan vježbamo mišiće da bismo bili jaki, moramo vježbati i srce da nam organizam bolje i lakše radi. Naglasite da srce radi cijelo vrijeme iako toga nismo svjesni, čak i dok spavamo. Zamolite djecu da udaranjem nogama o pod pokažu kako srce kuca brzo, pa kako polakše, pa kako kuca kad trčimo, kako kad spavamo, kad se zaljubimo i sl.

Upitajte djecu kako možemo vježbatи srce. Srce se vježba kretanjem, neka djeca pokažu različite načine kretanja (hodanje, trčanje, skakanje, šuljanje, pužanje...). „Kreću li se sva živa bića jednako? Kako se kreću neke životinje?“ Neka djeca pokažu kretanje raznih životinja poput zeca, majmuna, zmije, medvjeda, klokana, ptice,...

Nakon ove demonstracije recite im „Sad kad smo vidjeli kako se kreću razne životinje, pokušati ćemo kako raskucati svoje srce. Nađite veći prostor i odigrajte igru lovice s djecom kako bi se rastrčala. Polovica djece neka lovi, a druga polovica neka bježi. Igrajte se dok ne vidite da su se djeca zagrijala. Nakon igre pohvalite ih za trud i recite „Sad sjednite, lezite ili se nekako udobno smjestite i stavite ruku na srce. Vidite kako brzo kuca i kako ubrzano dišete. Sad ćemo pratiti kako nam se srce i cijelo tijelo odmara. Jednako kao što je srcu potrebno da ga rastrčimo i raskuckamo, potreban mu je i odmor. Osjetite kako se vaše disanje umiruje, kako srce više ne lupa tako jako.“ Kad su se djeca odmorila objasnite im da se moramo brinuti za to da naše tijelo dobije sve što mu je potrebno za zdravlje, uključujući pravilnu prehranu, vodu, tjelesnu aktivnost i odmor.

3. Šarena hrana svakoga dana za zdravlje mališana!

Hrana krije obilje vitamina i minerala. Svaki od njih daje specifične boje našim namirnicama. Kako bismo svaki dan unijeli preporučenu količinu hranjivih tvari, važno je da su naši tanjuri šareni. Uključite dijete u kreativno osmišljavanje šarenih tanjura i usput naučite nekoliko veselih pjesmica.

4. Voda ti daje super moći!

Voda je najzdravije piće. Voda je uvijek blizu. Naš organizam je 70% voda. Sve su to blagodati vode koja je kod nas sigurna za piće i uglavnom dostupna. Voda je uz to neophodna i za održavanje higijene i zaštitu od bolesti. Kako bismo se zaštitili od bolesti, važno je često i dobro prati ruke, prati namirnice, ali i pitи dovoljnу količinу vode tijekom dana. Djeci se preporučuje najmanje pet čaša vode dnevno. Razgovarajte s djetetom o važnosti vode za zdravlje i zaigrajte veselu igru.

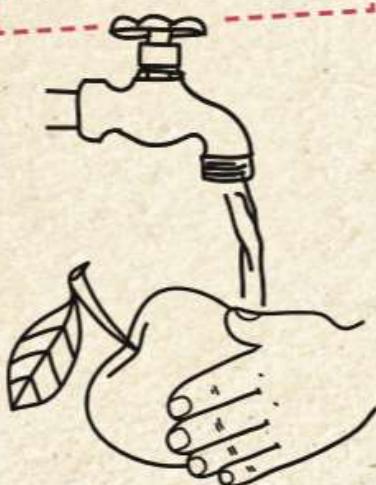

IGRA

BLISTAVO ČISTE NAMIRNICE

POTREBNI MATERIJALI:

- > posuda za pranje namirnica
- > vrč s vodom
- > voće i povrće
- > papirnatni ubrusi
- > kuhinjska krpa
- > ukrasna zdjela
- > čaša.

CILJ: Usvajanje navika ispravnog pranja namirnica i važnosti čistoće namirnica.

TIJEK IGRE: Zajedno s djecom temeljito operemo ruke usmjeravajući njihovu pozornost na ispravan način pranja ruku. Nakon pranja ruku svakomu djetetu damo čašu i u nju svakomu ulijemo vodu pri tom naglašavajući važnost pijenja vode bez obzira na osjećaj žedni. Ulijemo vodu i u svoju čašu kako bismo bili dobar primjer govoreći: „Vodu trebamo piti cijeli dan čak i ako nismo žedni. Kad smo žedni naše nam tijelo javlja da već ne može dobro raditi jer mu nedostaje voda. Ako pomalo pijemo vodu tijekom dana pomažemo tijelu da lakše radi“. Kad su svi popili malo vode, ulijemo vodu u čistu posudu za pranje. Kažemo djeci da je važno prije konzumacije voća ili povrća dobro ih oprati kako ne bismo unijeli uzročnike bolesti u tijelo. „Važno je jesti oprano voće i povrće jer na njemu žive nevidljivi organizmi koji također vole jesti zdravu hranu. Oni za nas nisu zdravi i važno je da ih skinemo s voća i povrća prije jela“. Zatim položimo jednu namirnicu u posudu te je temeljito operemo kružnim pokretima. Potičemo djecu da nam se pridruže u pranju namirnica. Oprane namirnice položimo na ubrus, a prljavu vodu odlijemo u kantu. Potaknemo svako dijete na to da očišćenu namirnicu osuši čistom krpom i stavi ga u ukrasnu zdjelu. Na kraju pošaljemo namirnice u vrtićku kuhinju na dodatno pranje pod mlazom tekuće vode prije jela.

**TIJEKOM AKTIVNOSTI VODIMO RAČUNA O USMJERAVANJU
POZORNOSTI NA** važnost pijenja vode, temeljitog pranja ruku prije rukovanja hranom i pranja namirnica prije jela.

5. Dok spavaš, rasteš!

Uz tjelesnu aktivnost, za zdravi rasti i razvoj i obranu od bolesti, djeci je neophodan san. Pripremi za spavanje najbolje će doprinijeti svakodnevni rituali te jedna lijepa priča za laku noć.

ČUVARI SNOVA

U SVAKOM DJETETU ŽIVE ČUVARI SNOVA. PO
DANU SPANAJO, A UVEĆE OŽNE I BRINU
DA SE DIJETE DOBRO ODMORI.

SANKIĆ JE GLAVNI ČUVAR SNOVA. KAD
OSJETI DA JE DIJETE UNORNO POČNE MU
ŠAPUTATI DA NORI AOPRATI ZUBICE, OKUPATI
SE OBUCI PIZZAMU I ZATOLITI RODITELJA DA
HU ISPARA PRICU.

ČUVAR MIŠKO BRINE DA DIJETE OPUSTI
MISICE I ODMORI KOSTI, OČKO JE
ČUVAR DJETETOVIH OČIJU, A USKO ČUVA
DJETETOV SLUH.

MIRISKO PAZI DA SE DOBRO ODMORI NOS, OSJET
TRICA I PLUĆA KAKO BI DIJETE MOGLO
NORTALNO DISATI KAKOLELO PAZI DA DIJETE
ODMARA ZELUBAC CRIJENA SRČEKINO POMAZE
DA SRCE PRAVILNO KUCA I DA IMA
DOVOLJNO LJUDAVI.

GLAVNI ČUVAR SANKIĆ VODI BRIGU O SVIM ČUVARIMA SNOVA PAŽI NA DJETETOV MOZAK I NA DJETETOVE SNOVE AKO SE SANKIĆ RAZBOLI DJETELIMA RUZNE SNOVE. ZATO JE JAKO VAZNO DA POSLUŠAS SANKIĆA I PRIDE SPANJU, OPERES ZUBE, OBUCES, PIZZAMU, ROCESLJAS SE, UGASIS SVIJETLO, TELEVIZOR, UMIRIS SE I PRIMATIS ČUARE SNOVA U SVOM TIJELU I POVEDES IH U SAN.

(Preuzeto sa stranice: <https://www.hzjz.hr/sluzba-promicanje-zdravlja/zivjeti-zdravo-kod-kuce-boravak-u-kuci-s-djecom-predskolske-dobi/>)